

Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos 2022 m. veiklos ataskaita

Lietuvos nacionalinė vartotojų federacija – nevyriausybinė organizacija, įkurta 2000 m.

Jos pagrindinė veikla:

1. Vartotojų konsultavimas, tarpininkavimas sprendžiant vartotojų skundus

www.vartotojuskundai.lt.

Gauta 945 skundai.

2. Vartotojų atstovavimas dalyvaujant teisėkūroje ir teisėtvarkoje teikiant pasiūlymus teisės aktams, dalyvaujant įstatymų rengimo darbo grupėse.

Pateikti šie ir kiti pasiūlymai:

2.1. Į mūsų pasiūlymą gavome šį atsakymą iš LR Energetikos ministerijos:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,

Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos

prezidentei Alvitai Armanavičienei

alvitaarman@gmail.com

2022-07- Nr. (21.9-25 Mr)3-

Į 2022-06-20 raštą

DĖL JŪSŲ PAKLAUSIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija gavo Jūsų el. paštu siųstą 2022 m. birželio 20 d. paklausimą „Dėl Reglamento (ES) 2018/1999“, kuriame klausiate kaip Lietuvoje vykdant elektros energijos rinkos liberalizaciją yra įgyvendinamas 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/1999 Dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo“, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2018/1999) 3 straipsnio 3 dalies d punktas.

Atsakant į Jūsų klausimą, pažymėtina, kad Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 3 dalies d punkte yra nustatyti reikalavimai šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano rengimui. Pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 1 dalies reikalavimą valstybėms narėms, be kita ko, ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. Europos Komisijai (toliau – EK) pateikti integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą Lietuva 2019 m. gruodžio 30 d. pateikė EK Nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą 2021–2030 m., patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 30 d. pasitarimo protokolu Nr. 52 (toliau – NEKSV planas). Atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 3 dalies d punkto reikalavimus ir į tai, kad atsižvelgiant į NEKSV plane nurodytus rodiklius1 identifikuota, kad

Lietuvoje yra daug energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių, Lietuva į NEKSV planą įtraukė nacionalinį orientacinį energijos nepritekliaus mažinimo uždavinį, t. y. nurodė, kad „siekiant spręsti energijos nepriteklių, Nacionalinėje pažangos programoje 2021–2030 m. iškeliamas uždavinys „Mažinti gyventojų energetinį skurdą“ ir pateikė energijos nepritekliaus tikslų rodiklius 2030 m., kurie nurodyti 2.4.4.2. lentelėje *Energijos nepritekliaus tikslai 2030 m. pagal šiuo metu rengiamą Nacionalinę pažangos programą 2021–2030 m.*

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad šiuo metu, kai yra vykdomas elektros energijos rinkos liberalizacijos procesas, Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 3 dalies d punktas yra įgyvendintas.

Papildomai informuojame, kad Energetikos ministerija vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 2018/1999 14 straipsniu, inicijavo NEKSV plano atnaujinimą, kuriuo, be kita ko, siekiama peržiūrėti NEKSV plane numatytų tikslų, įskaitant tikslus energijos vidaus rinkos energijos nepritekliaus srityje, įgyvendinimą ir šiems tikslams įgyvendinti skirtas priemones 1 Rodikliai nurodyti NEKSV plano skyriuje 2.4.4 *Energijos nepritekliaus* (žr. nuo 47 psl.): <https://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Teisin%C4%97%20informacija/Teis%C4%97s%20aktai/>

[Bendrieji%20energetikos%20strateginiai%20dokumentai/NECP/](#)

[Lietuvos_Respublikos_nacionalinis_energetikos_ir_klimato_srities_veiksmu_planas.pdf](#)

Elektroninio dokumento nuorašas

2

bei jas atnaujinti. Atnaujinto NEKSV plano projektas turi būti pateiktas Europos Komisijai ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d. Su NEKSV plano atnaujinimo procesu, esamų NEKSV plano priemonių vertinimu ir naujų priemonių identifikavimu susijusia informacija galima susipažinti Energetikos ministerijos tinklalapio skiltyje *Veiklos sritys/NEKSV atnaujinimas* pagal nuorodą: <https://enmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-3/neksvp-atnaujinimas>, o šios skilties skyrelyje *Energetikos darbo grupės*, be kita ko galima susipažinti su Vidaus rinkos darbo grupės 2022 m. gegužės 26 d. posėdžio, skirto energetinio skurdo klausimui, įrašu ir

pristatymo skaidrėmis.

3. Bendradarbiavimas su LR Prezidentūra, Seimo komitetais bei Seimo nariais, ministerijomis, Valstybės kontrolės tarnyba, Valstybine energetikos ir kainų komisija Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitomis įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei žiniasklaida.

4. Kolektyvinio vartotojų intereso gynimas teismuose

Organizuojamas virš 200 vartotojų gynimas prieš Norvegijos turizmo įmonę, kuri neįvykdė savo įsipareigojimų vartotojams, nors pastarieji buvo sumokėję dideles pinigų sumas.

Apeliaciniam teismui ir laukiamas atsakymas. Taip pat kreipėmės į Vilniaus administracinį teismą, kuris nagrinėja tik skundus prieš valstybines institucijas, todėl buvome paprašyti išbraukti iš atsakovų įmones ir ieškovu palikti Lietuvos Vyriausybę, kurią atstovaus LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Nustatytas 15 d. laikotarpis šiai institucijai pateikti atsiliepimą. Šiuo metu ruošiami vartotojų ieškiniai, kurie bus pateikti Vilniaus administraciniam teismui.

Šiuo metu tiek UAB "Orange Style", tiek UAB "Medholiday" yra paskelbusios bankrotus, todėl nukentėjusiems vartotojams yra vienintelis žalos atlyginimo šaltinis - LR Vyriausybė, kurios įgaliota LR Ūkio ministerija jau daug metų nesirūžta, kitų šalių pavyzdžiu bei Europos Komisijos raginama įsteigti Turizmo fondą, kuris būtų išlaikomas turizmo įmonių. Dabar gi,

pinigai bus išmokami, praėjus bylinėjimosi procedūras, iš valstybės biudžeto, t.y. visų mokesčių mokėtojų.

5. LN VF atstovavo vartotojų interesams ES institucijose.

5.1. LN VF yra ANEC Lietuvos atstovė. Tai Europos vartotojų organizacijų dirbančių standartų srityje organizacija, kurios būstinė yra Briuselyje.

5.2. LN VF yra ES Socialinio ir aplinkosauginio vartotojų aljanso – ASECO, narė steigėja. Bendradarbiauja su didžiausiomis ES vartotojų organizacijomis, dalyvauja bendruose projektuose.

6. Kita veikla.